

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۸/۰۷/۱۷

انجنیر سلطان جان کلیوال

د ثور کودتا، د سرطان له کودتا را زیږیدلې ده !!!

د ۱۳۵۲ کال د سرطان د میاشتې د (۲۶) د کودتا نه چې د سردار محمد داود خان په مشرۍ د یو شمیر ورو نظامی منصبدارانو له خوا تر سره شوه او د محمدظاهر شاه سلطنتي نظام یې را نسکور کړ، (۴۵) کاله تیریدونکې دی. تردی کودتا تقریباً پنځه کاله وروسته د ۱۳۵۷ کال د ثور د میاشتې په (۷) نیټه یوه بله خونړۍ کودتا، چې د افغانستان د خلق دموکراتیک غیر رسمي گوند په مشرۍ بیا د هماغو او څو نورو ټیټ رتبه منصبدارانو له خوا سرته ورسیده، (۴۰) کاله تیر شول. دی دواړو کودتا گانو چې د عقدو او انتقام اخستنی په نتیجه کې را منځ ته شويدي، دی وطن او د پېړیو پېړیو د ډول ډول استبدادونو لاندې پاتې شوی افغان ولس ته دومره ستړی خساری او زیانونه ورسول چې نه یې تلافی امکان لری او نه د همدې کودتاو نه د را زیږیدلو ستونزو په هوارولو باندې څوک پوهیږی، او دا هم نه ده معلومه چې لا به دا ولس تر کومه د دی بد مرغیو په اور کې سوځي؟

له هغې نیټې څخه چې لومړی د سرطان کودتا او بیا ورپسې د ثور کودتا تر سره شويده بیا تر ننه پوری زمونږ د افغانی ټولنی ډېرو څیړونکو او محقیقینو بی شمیره کتابونه، مقالې او یاداشتونه لیکلي او ټولنی ته یې وړاندې کړيدي.

چاته سردار محمد داود خان قهرمان بریښیدلی او هغه یې یو داسی رهبر او لار ښود په نظر ورغلی چې د افغانستان په ټول تاریخ کې نه سیال آبادی او ښیرازی نه پرته یې د بل هیڅ شی سره نه مینه لروده او نه یې و طنی گټو سره بل هیڅ شی پرته کولی شو او همدا وطنی عشق و چې هغه یې د ټولی بی گناه کورنی سره په مظلومانه توگه له منځه یوړ.

چاته بیا نورمحمد تره کی یو داسی ستر رهبر او لار ښود په نظر ورغلی چې د افغانستان په ټول تاریخ کې نه سیال شته او ساری، او د خلکو او وطن سره د هغه ستره مینه د دی سبب شوه چې د خپل شاگرد له خوا یې په خوله بالښت ور کیښودل شو او تر مړینې وروسته یې قبر ته هم اور واچول شو.

ځنی نو رو ته بیا حفیظ الله امین یو هسی زړور مبارز ښکاره شويدي چې د کرملن مانی او د دی مانی د وخت زعامت یې نوره د موجودیت حوصله له لاسه ورکړه او بی له دی چې په افغان ملک باندې مستقیم تجاوز وکړی په بل ډول، دی انقلابی ستوری ته نزول نه شی ور کولی.

یو شمیر نور بیا په دی باوردی چې ببرک کارمل یو هسی مدبر مفکر او روشنفکر شخصیت و، چې تر بل هرچا د دی هیواد د پرمختگ او ترقی په لاره او طریقه ښه پوهیده او یواځنی شخص و چې د فاشست امین د ساتور څخه

بی د دی هیواد نورو قومونو او قبیلو ته نجات ور کړ اود ثور پرشا نه تلونکی انقلاب یی خپل اصلی مسیر ته برابر کړ.

او بلاخره ځنی بیا داسی ادعا کوی چی ډاکټر نجیب الله هغه بی تعصبه افغان زعيم و چی غوښتل یی د ټولو پخوانیو رهبرانو له خوا را منځ ته شوی خنډونه، ستونزی او ډول ډول معضلی د ملی رو غی جوړی د ملی پالیسی په غوره کیدو سره له منځه یوسی او د ټولو افغانی ډلو ټپلو تر منځ د مفاهمی له لاری د یوه نظام په جوړیدو سره یو واحد افغان دولت را منځ ته کړی، د ده همدا ملی طرحه د دی سبب شوه چی د پاکستانی مامورینو په امر سره یی مری د طالبانو له خوا د آریانا په څلور لاری کی را و ځړول شو.

تر دوی را وروسته نور بدلونونه هم را منځ ته شول، نور گن شمیر لیبران او قهرمان میدان ته راغلل او هر یوه لکه د بزکشی د میدان په څیرد مړه ملت مړ وجود د حلال دایری ته ورساوه او لا هم لوبه روانه ده، داچی څوک او کوم قهرمان به گټونکی شی پته نه لگی.

کوم شی چی زه یی ویل غواړم او په دی پوره باور لرم هغه دادی چی نه سردار محمد داود خان او نه تر هغه را وروسته نورو څیرو او قوارو د دی ملت او دی وطن سره دومره مینه لروده لکه څومره یی چی د خپلو شخصی غوښتنو او په خپل لاس کی د قدرت د انحصار سره لروده. له دوی څخه یوه هم د خپل وطن آبادی ته دومره کار نه دی کړی لکه څومره چی یی هغه ته زیان او تاوان رسولی دی.

که سردار صاحب د ټول دولتی قدرت د انحصار سره او د یکه تازی سره مینه نه درلوده نو ولی یی کودتا وکړه او ولی یی د محمد موسی شفیق حکومت ته وخت ورنکړ چی هغه کار چی څلور کاله وروسته ده خپله ورته ډیره بی وخته ملا وتړله یعنی(د شوروی اتحاد نه فاصله نیول) ولی یی شفیق ته وخت ورنکړ چی دا کار یی پیل کړی و چی تر سره یی کړی؟ او بیا د کودتا د بری نه وروسته یی د جمهور رئیس، صدراعظم، وزیر دفاع او وزیر خارجه ټول پوستونه د مرکزی کمیټی د مشر توبه پوری ولی په خپل لاس کی واخستل، ایا په دی ټول هیواد کی نور څوک نه و چی دا یو څو پوستونه یی ورته سپارلی وایی؟ ایا سردار صاحب په دی نه پوهیده چی دا واره او کم تجربه عسکری منصبداران په داسی یوه هیواد کی چی د لومړی وار د پاره پکی یو لوی تحول یعنی جمهوري نظام منځ ته راغلی د دی لیاقت او اهلیت لرونکی نه دی، چی په دی حساس وخت کی دومره ستړی وظیفی او وزارتونه ورته وسپارل شی؟ ایا سردار داود خان په دی نه پوهیده چی شوروی اتحاد د ده د صدارت له دوری راهیسی چی همدی یی اصلی مبتکر و، په دی هیواد کی څومره سرمایه گزاری کړیده ؟ او ایا دی به و توانیری چی د جمهوري دولت په دوه دری کاله عمر تیریدو سره او د ایران یا سعودی په څیر د امریکا په لومو کی د بنکیلو هیوادونو اقتصادی مرستی به دی او دده جمهوري نظام چی د نیم نه زیاته برخه یی ده پخپله د شوروی پلوه عناصرو او وړو منصبدارانو په لاس کی ور کړیده د شوروی له مداخلی نه وژغوری؟؟ ایا سردار داودخان په دی نه و خبر چی د ده د جمهوریت په وخت کی د زرونو تنو نه زیات لوی او واره شوروی متخصصین هم په تولیدی، هم په تعلیمی او هم نورو انکشافی پروژو کی په عملی توگه په کار لگیادی او دنیم نه زیات یی د جاسوسی وظیفه هم تر سره کوی؟ ایا سردار صاحب ته دا پته نه وه چی د ده په اردو کی د ده دولت نه د شوروی د دولت طرفدار عناصر ډیر دی؟ ایا سردار صاحب د هماغه باور او اعتماد له مخی چی په شوروی دولت او نظام یی لروده خپل دوه زامن (خالد) او

(مېرويس) د لوړو زده کړو د پاره شوروی اتحاد ته د نورو زرگونو محصلينو سره نه و استولی او په همدې وخت کې چې ده غوښتل د شوروی نه ځان لرې کړی دواړه د کابل د پولې تخنیک په انستیتوت کې د لسگونو شوروی استادانو سره يوځای په درس ورکولو نه و لگيا؟ ايا د ده دی دواړو تعلیم یافته زامنو چې ډیر زکی او د ښو صفاتو خاوندان هم وو، د سردار صاحب سره کله هم لیده کاته نه درلودل چې د حالاتو په هکله یې تری پوښتنه کړی وای چې ستاسو په تعلیمي موسسه کې چې د روسانو له خوا پر مخ وړله کیږی، زما د جمهوریت په هکله څه وېل کیږی او څه خبری او کیسی روانی دی؟؟ ایا د مصر د جمهور رئیس انورا لسادات سره چې تازه یې شورویان د خپل هیواد نه شړلی ول، د ده لیدنه ضروری وه؟ ایا دی نه پوهیده چې نه د ده موقف او اقتصادی حالات د مصر د دولت غوندې دی او نه یې موقعیت د مصر سره ورته والی لری چې د هغه (سادات) تجربه د ده په هیواد کې پلي شی؟ ایا شهید سردار صاحب د یوه پاڅه سیاستوال او یوه داسې شخص په توګه چې په سیاست کې کی رالوی شوی و، ټول عمر یې په زمامداری کې تیر شوی و په دی نه پوهیده چې د کیوبا دولت چې د شوروی اتحاد له خوا د امریکا د ږیری لاندی د سرطان د دانې په څیر د امریکا د ناروغی سبب و او هغه د نورو غیر منسلکو هیوادو لپاره د یوه غیر ترلی هیواد په توګه قبول شوی و او سردار صاحب په دی تلاش کی و چې هغه د غیر منسلکو هیوادو له قطاره و باسی او دا کار د شوروی د دولت د پاره د منل وړ نه و؟ ایا سردار صاحب په دی نه و خبر شوی چې د شوروی د کمونست ګوند د پریکړی سره سم د خلق او پرچم دواړه ډلې د سیمې د نورو کمونستو ګوندونو په منځګریوب د څه د پاره په واحد ی ګوند بدل شوی و؟ او بالاخره د لسگونو نورو پوښتنو نه وروسته ایا سردا محمد داود خان په خپله کابینه او دولتي پوستونو کې د هغو چپي عناصرو د نفوذ او د شوروی د جاسوسیو د شبکو سره د اړیکونه نه و خبر چې د ده د کودتا د اصلی مبتکر ډاکتر حسن شرق په شمول یې ټول په یوه وخت کې له ځانه لری او نسبتاً بی صلاحیته کړل؟ دا او دی ته ورته نوری ډیری پوښتنی شته چې د دی ملی قهرمان ملی شخصیت د سوال لاندی راولی او همدا د ده اشتباهات ، بی ځایه ، بی وخته او بی سنجشه اقدا مات او تیر وتنی د دی سبب جوړ شی چې د ثور د خونړی او بدمرغی کودتا ، او د افغان ولس د بربادی د ستری فاجعی د را منځ ته کیدو د پاره زمینه جوړه شی. زه د نورو نا امله زعامتونو نه ، چې اصلاً بی بنیاده، د ملت او ولسونو نه لری او حتی رټل شوی څیری وی او دی، د یوه داسې شخص لکه سردار محمد داود تاریخی مسؤلیت ډیر دروند ګڼم او د ده خود خواهی او سر تمبګی چې اصلاً د هوښیارو او مدبرو اشخاصو کار نه دی د دی ټولو بدبختیو د را زیږیدو د پاره، چې لا هم دوام لری او دوام به وکړی د پیل د نقطی په ستر ګه ګورم. دا زما خپل تحلیل دی ځکه زه د سرطان د کودتا په وخت کې زلمی وم او د پولیتخیک د انستیتوت د دریم کال محصل وم او دا می د سر په سترګو لیدل چې د کودتا په لومړیو کې د پرچم د ډلې د غړو له خواهغی ته څومره کار کیده او بیا چې د سردار صاحب په پالیسی کی تغیر راغی دهمدی پرونیو طرفدارانو له خوا په هغه پسی څه ډول تبلیغات روان وو؟ دا هرڅه ما پخپله لیدلی او اوریدلی دی نو ځکه په دی برخه کې د سردار صاحب د پلویانو لیکنی راته چې ځنی یې په ډیرو ښو جملو او لوړو ادبی معیارونو سره او ځنی نور یې بیا په ډیری کمزوری ښی سره وړاندی کوی، سمی نه بریښی. او دا ځکه چې د حقیقت نه ډیری لری ، احساساتی او حتی دروغ دی. او دا هم له دی کبله چې دا ښاغلی د هغه(سردار داود خان) په تیر وتنو سترګی پټوی او په دی نه قانع کیږی چې سیاست د ورو ظابطانو او د عقدو نه د ډکو کسانو کار نه دی،

بلکې هغه پراخه تحليل او ارز يابې غواړي او هغه زعامت چې په سر تمبگيې، سر زوري او خود خواهي سره تر د لاسه شوي وي د ملت څه چې حتی د يوي کورني ستونزي هم نه شي حل کولي.

هر څوک چې زما دريځ هر ډول تعبيروي اختيار لري خو زه په دې پوهيدلي يم چې د افغانستان د ټولو بد بختيو بنياد د سردار محمد داود خان په مشري د سرطان د (۲۶) نيټي کودتا ده او بس، که هغه دا بي وخته نا مناسب او ناروا عمل نه وي کړي دا وروسته کړاونه به نه وي را منځ ته شوي او نه به هر کس ناکس ته د دې زمينه برابره شوي وي چې د ارگ او واکمن کيدو خوبونه وگوري او د افغان ولس په بربادي او تباهي کې يو د بل نه گړندی گامونه پورته کړي .

ځنی بښاغلی په دې باور دی چې اصلاً د محمدظاهرشاه د بي کيفايته سلطنت د دموکراسي بي بندو باره دوره د دې ټولو ناخوالو مورده، چې د سرطان کودتا ورته د پای ټکي کيښود او د نيکمرغي ټولي بندې درواز د دې ملت په مخ بيرته شوي. خو ماته دا خبره د دې ملت د ټولو هغو کسانو په سترگو کې د خاورو اچولو نه پرته نور څه نه ښکاري، چې د سردار صاحب د کودتا د بري نه را وروسته يې د نا امله واکدارانو او بي کيفايټو حتی بي سوادو وړو ظابطانو د ورځنيو کړو وړو ننداره کوله او هغه يې په دقيقه توگه څيرل. دا سمه خبره ده چې د دموکراسي دوري د سردار محمد داودخان کودتا را وزيروله او د سردار صاحب کودتا په دقيقه توگه د ثور د کودتا اصلي مور او را زيرونکي ده.

چې په زور او بي لاري مخته کوي ځان
په لوی لاس له گړنگونو غورځوي ځان
چا ليدلي مستبد چې جوړ رهبر شي؟
په وينا د چاپلوسانو غولوي ځان